

Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluiden myöntämisen perusteet vuodelle 2026: täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteet ja soveltamisohje 1.1.2026 alkaen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 54
1657/05.00.00/2025

Valmistelija palvelupäällikkö Laura Vanttinen p. 050 347 1022
palvelujohtaja Ulla Kuittu, p. 050 353 8310

Selostus asiasta

Yleistä

Toimeentulotuki on viimesijainen toimeentuloturvan muoto tilanteissa, joissa henkilön tai perheen tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin. Ehkäisevää ja täydentävää harkinnanvaraista toimeentulotukea myönnetään sellaisiin erityisiin menoihin, joita perustoimeentulotuki ei kata.

Perustoimeentulotukea haetaan Kelasta. Asiakas voi hakea samalla hakemuksella Kelan perustoimeentulotukea ja hyvinvointialueen myöntämää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Asiakkaan ei tarvitse hakiessaan tietää hakeeko täydentävää vai ehkäisevää toimeentulotukea.

Kelan on siirrettävä hakemus hyvinvointialueelle, jos siihen sisältyy muita kuin perusosaan ja muihin perusmenoihin sisältyviä menoja. Vaihtoehtoisesti harkinnanvaraista toimeentulotukea voi hakea suoraan hyvinvointialueelta, jolloin hakemuksen liitteenä tulee olla perustoimeentulotukipäätös. Kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi hyvinvointialue voi poikkeuksellisesti myöntää ehkäisevää toimeentulotukea ilman, että Kela on ensin arvioinut ja ratkaissut asiakkaan oikeuden perustoimeentulotukeen.

Toimeentulotukea myönnettäessä tulee käyttää yksilöllistä harkintaa, joten euromäärät ovat ohjeellisia.

Yhteys strategiaan

Tavoitteena on Keski-Suomen hyvinvointialueen asukkaiden yhdenvertaisuuden vahvistaminen toimeentulotuesta päätettäessä sekä ehkäistä elämäntilanteiden kriisiytymistä ja pitkäkestoisten elämänhallinnan vaikeuksien syntymistä. Palvelulla pyritään vähentämään muiden palveluiden tarvetta sekä kustannusten kasvua.

Lainsäädäntö

Täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä on säädetty toimeentulotukilain (1412/1997) 7 c §:ssä. Ehkäisevästä toimeentulotuesta säädetään toimeentulotukilain 1 §:n 2 momentissa ja 13 §:ssä.

Toimeentulotukea myöntävien viranhaltijoiden työtä ohjaavat sekä lainsäädäntö että soveltamisohjeet.

Nykytilankuvaus

Vuoden 2025 talousarviossa ehkäisevän toimeentulotuen määräraha on 0,9 miljoonaa euroa ja täydentävän toimeentulotuen määräraha on 1,2 miljoonaa euroa.

Ehkäisevän toimeentulotuen päätöksiä tehtiin koko hyvinvointialueella 1-6/2025 aikana 2720 kpl (2024:3292). Täydentävän toimeentulotuen päätöksiä tehtiin ajalla 1-6/2025 4241 kpl (2024:4595).

Vaikutusten arviointi

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisperusteisiin on tehty täsmennyksiä myönnettäviin summiin perustuen ajantasaisiin kustannuksiin. Päätöksenteossa on asiakaskohtainen yksilöllisen harkinnan mahdollisuus.

Tarkennetuilla myöntämisperusteilla varmistetaan osaltaan määrärahan riittävyyttä vuonna 2026.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää hyväksyä ehdotetut täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteet ja soveltamisohjeen vuodelle 2026. Mikäli valtuuston talousarviopäätöksellä on vaikutusta tehtyyn päätökseen, niin asia otetaan uudelleen käsittelyyn hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa joulukuussa ja tehdään uusi päätös. <u>Asian kokouuskäsittely</u> Linda Pippuri poistui kokouksesta esteellisenä (yleislausekejäävi) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17:15 – 17:17.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.